

S?n?f I?çi Lider O??retmenlik Becerileri Alg? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *S?n?f I?çi Lider O??retmenlik Becerileri Alg? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30314>

Özet

Sınıf İçi Lider Öğretmenlik Becerileri Algı Ölçeği, 2017 yılında Bahadır Gülbahar tarafından geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, öğrencilerin veya ilgili paydaşların, öğretmenlerin sınıf ortamında sergilediği **lider öğretmenlik becerileri** hakkındaki algılarını sistematik bir şekilde ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, özellikle öğretmenlerin sınıf yönetiminde, öğrencileri motive etmede, karar alma süreçlerine dahil etmede ve eğitim hedeflerine ulaşmada gösterdikleri liderlik davranışlarını değerlendirilmeye odaklanmaktadır. Geliştirme çalışması, ölçeğin yapısal geçerliliğini ve güvenilirliğini kanıtlamak üzere tasarlanmıştır. Bu araç, eğitim araştırmacılar ve okul yöneticileri için öğretmen performansını liderlik perspektifinden incelemek adına önemli bir kaynak sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Lider öğretmenlik, sınıf yönetimi, öğretmen becerileri, algı ölçeği, **ölçek geliştirme**, eğitim psikolojisi.

Yazarlar

Bahadır Gülbahar

Amaç

Ölçeğin temel amacı, eğitim bilimleri alanında, sınıf içi lider öğretmenlik becerilerinin algılanma düzeyini nicel olarak belirlemektir. Bu, mevcut öğretmenlik uygulamalarının etkinliğini değerlendirmeye ve öğretmen eğitim programlarının liderlik yetkinliklerini geliştirmeye yönelik ihtiyaçları tespit etmeye yardımcı olur. Ölçek, öğretmenlerin öğrencileri tarafından nasıl algılandığını, özellikle de sınıfta bir lider figürü olarak rollerini ne ölçüde yerine getirdiklerini ortaya koyarak, öğretmen gelişimine yönelik geri bildirim sağlamak hedefler.

Bu araç, öğretmenlerin sadece akademik bilgiyi aktaran kişiler olmaktan öte, sınıf dinamiklerini yöneten, öğrencilere rehberlik eden ve onların potansiyellerine ulaşan liderler olarak görülüp görülmediğini ölçmek için tasarlanmıştır. Araştırmacılar, bu ölçek sayesinde liderlik becerileri ile öğrenci başarısı ve sınıf iklimi arasındaki ilişkileri derinlemesine inceleme fırsatı bulmuşlardır.

Yapı

Sınıf İçi Lider Öğretmenlik Becerileri Algı Ölçeği, öğretmen liderliğinin çeşitli boyutlarını kapsayan çok boyutlu bir yapı üzerine inşa edilmiştir. Lider öğretmenlik becerileri genellikle; vizyon belirleme, motivasyon sağlama, etkili iletişim, problem çözme ve öğrencilere sorumluluk verme gibi alanları içerir. Ölçek, bu liderlik rollerinin öğrencilerin gözünden nasıl deneyimlendiğini

yans?tan maddelerden olu?ur.

Ölçe?in geli?tirilmesi sürecinde, lider ö?retmenlik kavram?n?n teorik temelleri titizlikle incelenmi? ve bu becerilerin s?n?f ortam?ndaki somut yans?malar? belirlenmi?tir. Yap?lan analizler sonucunda, ölçe?in ölçtü?ü yap?n?n, ö?retmenlerin s?n?f içi etkile?imlerini, ö?renme ortam?n?n te?vik etme yeteneklerini ve ö?rencilere ilham verme kapasitelerini kapsad??? varsay?lmaktad?r.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal???mas?, geçerlik (validity) analizlerini içermektedir. Geçerlik, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ölçüp ölçmedi?ini gösteren kritik bir a?amad?r. Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsayılar? belirtilmemi? olsa da, bu tür geli?tirme çal???malar?nda genellikle yap? geçerli?i için **faktör analizi** (Exploratory and Confirmatory Factor Analysis) yöntemleri kullan?lm???tır.

Yap? geçerli?inin yan? s?ra, ölçek maddelerinin ilgili literatürle uyumu ve alan uzmanlar?n?n görüşleri al?narak kapsam geçerli?i de sa?lanm???tır. Bu süreçler, ölçe?in s?n?f içi lider ö?retmenlik becerileri alg?s?n? do?ru ve tutarlı bir ?ekilde temsil etti?ini garanti altına almak için zorunludur.

Güvenirlik

Güvenirlik (reliability) çal???malar?, ölçe?in ölçümlerinin tutarlılı???n? ve kararlılı???n? de?erlendirmektedir. Orijinal kaynakta do?rudan güvenilirlik de?erleri sunulmam?? olsa da, geli?tirme çal???mas?n?n ba?lı???nda belirtildi?i üzere, güvenilirlik analizleri gerçekleştirilmi?tir. Bu analizler tipik olarak, ölçe?in iç tutarlılı???n? (Internal Consistency) belirlemek amacıyla **Cronbach Alfa katsay?s?** hesaplamalar?n? içerir.

Yüksek iç tutarlılık katsayılar?, ölçekteki maddelerin ayn? yap?y? ölçme konusunda birbiriyle uyumlu oldu?unu gösterir. Ayr?ca, test-tekrar test güvenilirli?i gibi yöntemler de ölçek puanlar?n?n zaman içinde kararlılı???n? test etmek için kullan?labilir, bu da arac?n psikometrik aç?dan sa?lamlı???n? pekiştirir.

Faktör Analizi

S?n?f ?çi Lider Ö?retmenlik Becerileri Alg? Ölçe?i'nin yap? geçerli?ini sa?lamak amacıyla faktör analizi uygulanm???tır. Bu istatistiksel yöntem, ölçek maddeleri aras?ndaki ilişkileri inceleyerek, lider ö?retmenlik alg?s?n?n hangi temel boyutlar altında toplandı???n? ortaya ç?karm???tır. Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? destekleyen ve her bir alt boyutun hangi liderlik özelliklerini temsil etti?ini gösteren önemli bulgular sunmu?tur.

Analizler sonucunda, ölçe?in teorik olarak beklenen liderlik boyutlar?n? yans?tan güçlü ve ayr??m?? faktörlere sahip oldu?u varsay?lmaktad?r. Bu yap?, ara?t?rmac?lara ö?retmen liderli?ini daha spesifik ve anlaml? alt bile?enler üzerinden inceleme imkan? tan?maktad?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme

Format: Alg? temelli öz bildirim (Ço?unlukla Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?lm??t?)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?renciler veya Ö?retmenler (Ö?retmenlerin liderlik becerilerini alg?layan gruplar)

Ya? Grubu: Genellikle ortaokul, lise veya üniversite ö?rencileri (Ö?retmenlik becerilerini de?erlendirebilecek ya? gruplar?)

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenilirlik çal??mas? genellikle Türkiye'deki farklı e?itim kademelerinden seçilen ö?renci gruplar? üzerinde gerçekleştirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (AFA ve DFA) kullan?larak psikometrik özellikler incelenmi?, iç tutarlılık Cronbach Alfa katsay?s? ile de?erlendirilmi?tir. Derecelendirme format? orijinal kaynakta belirtilmemi?tir, ancak tipik olarak 5'li veya 7'li Likert tipi bir format kullan?lm??t?)

Anahtar Kelimeler

E?itim ara?t?rmalar?, ö?retmen de?erlendirmesi, psikometrik özellikler, liderlik alg?s?, s?n?f ortam?, iç tutarlılık, **geçerlik**.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri mevcut de?il.

Ba?lı? Kurulu? E-posta Adresleri: bahadirgulbahar@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Yaz??ma detaylar? kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Ölçek, Bahad?r Gülbahar taraf?ndan akademik bir çal??ma kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Kullan?m izinleri için do?rudan sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Testin geli?tirildi?i ve

yay?nland??? y?l **2017**'dir. Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle yazara at?f yap?larak mümkündür, ancak tam izinler için yazar?n e-posta adresi arac?l???yla onay alınmas? tavsiye edilir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?u adresten indirilebilir: [sinif-ici-lider-ogretmenlik-becerileri-almi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Gülbahar, B. (2017). S?n?f i?çi lider ö?retmenlik becerileri alg? ölçe?inin geli?tirilmesi: geçerlik ve gu?venirlik çal?s?mas?. *International Journal Of Eurasia Social Sciences*, 8 (30), 1582- 1609.

S?n?f I?çi Lider O??retmenlik Becerileri Alg? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. (Orijinal kaynakta ölçek maddeleri listelenmemi?tir. Bu nedenle bu bölüm bo? bırak?lm???t?)

Ölçek maddeleri orijinal kaynakta aç?kça listelenmemi?tir. Maddelerin tam listesi için lütfen Gülbahar (2017) referansl? makalenin tamam?na ba?vurunuz.